

Ambasador Ukrainy

6137/24-800-1163

Warszawa, 13 lipca 2017

Sz.P. Krzysztof Szwagrzyk

Zastępca Prezesa Instytutu
Pamięci Narodowej

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do Pana pisma z dnia 16 maja br. zn. BPO-801-2017 w sprawie wskazania organów ukraińskiej administracji publicznej właściwych do wydania zezwoleń na prace archeologiczne i ekshumacyjne, rodzajów wydawanych zezwoleń i warunków ich uzyskania włącznie z trybem i terminami wydawanych decyzji pragnę przekazać w Załączniku informację otrzymaną z Ukraińskiego Instytutu Pamięci Narodowej w wyżej wymienionej sprawie.

Z wyrazami szacunku,

Andrij Deszczycia

Załącznik, na 3 str.

Tryb wydania zezwoleń na prace poszukiwawcze, ekshumacyjne i pochówki cudzoziemców na terytorium Ukrainy

1. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o ochronie miejsc pamięci i spoczynku ofiar wojny i represji politycznych, sporządzona w Warszawie z dnia 21 marca 1994 r.

2. Ustawa Ukrainy o pochówkach i sprawach pogrzebowych;

3. Ustawa Ukrainy o ochronie dziedzictwa kulturowego;

4. Ustawa Ukrainy o Uczczeniu zwycięstwa nad nazizmem w Drugiej Wojnie Światowej 1939 – 1945;

5. Ustawa Ukrainy o samorządzie terytorialnym;

6. Ustawa Ukrainy o regulacji rozwoju obszarów miejskich;

7. Postanowienie Gabinetu Ministrów Ukrainy z dn. 2 sierpnia 1996 nr 879 „O Państwowej Międzyresortowej Komisji ds. Upamiętnienia Członków Operacji Antyterrorystycznej Ofiar Wojny i Represji Politycznych przy Gabinetecie Ministrów Ukrainy;

8. Postanowienie Gabinetu Ministrów Ukrainy z dn. 2.09.2014 nr 495 „O zatwierdzeniu regulaminu o Ministerstwu kultury Ukrainy”;

9. Postanowienie Gabinetu Ministrów Ukrainy z dn. 20.01.2000 nr 1867 „O zatwierdzeniu kompleksowego programu poszukiwań i uporządkowań pochówku ofiar wojen i represji politycznych”;

10. Postanowienie Gabinetu Ministrów Ukrainy z dn. 13.03.2002 nr 316 „O zatwierdzeniu trybu wydania zezwoleń na przeprowadzenie badań archeologicznych, wykopalisk, innych prac ziemnych na terenie zabytku archeologicznego, chronionym terenie archeologicznym w strefach ochrony w arealach miejscowości historycznych zarówno jak badań resztek działalności człowieka znajdujących się pod ziemią i pod wodą na terytorium Ukrainy”;

11. Rozporządzenie Ministerstwa ds. budownictwa, architektury i gospodarki komunalnej Ukrainy z dn. 09.06.2006 nr 193 „O zatwierdzeniu Tymczasowego trybu wykonania na terytorium Ukrainy prac poszukiwawczych, ekshumacyjnych i ponownego pogrzebu szczątków osób, które zginęły w skutku wojen, deportacji i represji politycznych zarówno jak uporządkowanie miejsc ich pochówku”, zarejestrowanego w Ministerstwie Sprawiedliwości Ukrainy nr 966/12843 z dn. 11.08.2006.

Organy administracji publicznej, upoważnione do wydawania i uzgodnienia zezwoleń w celu przeprowadzenia prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych, powtórnych pochówków i uporządkowania miejsc pochówków są: Ministerstwo kultury Ukrainy; Państwowa Międzyresortowa Komisja ds. Upamiętnienia Członków Operacji Antyterrorystycznej Ofiar Wojny i Represji Politycznych (w wypadku cudzoziemców na terytorium Ukrainy); Obwodowa Międzyresortowa Komisja ds. Upamiętnienia Członków Operacji Antyterrorystycznej Ofiar Wojny i Represji Politycznych; organy samorządu lokalnego. Właściciele działek, na których będą przeprowadzone prace poszukiwawcze, też powinny wydać zgodę na przeprowadzenie takich prac.

W Ukrainie obowiązuje następujący proceder w sprawie poszukiwań, ekshumacji i ponownych pochówków szczątków cudzoziemców.

I. Prace poszukiwawcze:

- 1) Koniecznie należy wybrać partnera do wykonania prac w Ukrainie - firmę wyspecjalizowaną lub organizację, która zgodnie ze statutem posiada prawo do prowadzenia działalności związanej z pracami poszukiwawczymi, pochówkami, ekshumacją, ponownymi pochówkami szczątków osób i tym podobne (firma wyspecjalizowana);
- 2) Wybrany wykonawca prac powinien posiadać certyfikat kwalifikacyjny wydany przez właściwą radę kwalifikacyjną;
- 3) Organ obwodowy upoważniony do ochrony dziedzictwa kulturowego uzgadnia program prac poszukiwawczych, przeprowadzenia prac ziemnych (podwodnych) - na terenie miejsc walki, zatonięcia okrętów, miejsc pochówku zmarłych, w tym zmarłych wojskowych (w tym i cudzoziemców), którzy zginęli w skutku wojen, deportacji i represji politycznych;
- 4) Organ obwodowy upoważniony do ochrony dziedzictwa kulturowego kieruje do Ministerstwa kultury Ukrainy odpowiedni wniosek. Ministerstwo kultury w okresie 1 miesiąca z dnia wpływu wniosku podejmuje decyzję o wydanie zezwolenia lub odmowę z motywacją zezwolenia lub odmowy.
- 5) Ministerstwo kultury Ukrainy wydaje na ręce przedstawiciela wykonawcy prac zezwolenie na przeprowadzenie eksploracji archeologicznej, wykopalisk, innych prac ziemnych (m.in. prac ziemnych, prac poszukiwawczych).
- 6) Organ obwodowy upoważniony do ochrony dziedzictwa kulturowego rejestruje zezwolenie Ministerstwa kultury Ukrainy na przeprowadzenie eksploracji archeologicznej, wykopalisk, innych prac ziemnych;
- 7) W zależności od rodzaju prawa własności na działkę (państwowa/komunalna, prywatna) wykonawca prac powinien otrzymać zezwolenia od właściwego właściciela działki. Nadal właściciel działki jest zobowiązany do nieprzeszkadzania w przeprowadzeniu prac;
- 8) Wykonawca prac przekazuje do Obwodowej Międzyresortowej Komisji ds. Upamiętnienia Członków Operacji Antyterrorystycznej Ofiar Wojny i Represji Politycznych (OMRK) akty o ustaleniu miejsc pochówku osób, które zginęły w skutku wojen, deportacji i represji politycznych;
- 9) Sekretarz OMRK zatwierdza akty o ustaleniu miejsc pochówku osób, które zginęły w skutku wojen deportacji i represji politycznych;
- 10) Państwowa Międzyresortowa Komisja ds. Upamiętnienia Członków Operacji Antyterrorystycznej Ofiar Wojny i Represji Politycznych (PMRK) wpisuje miejsce pochówku do rejestru i Centralnego Banku Danych o pochówkach ofiar wojen i represji politycznych;
- 11) PMRK przeprowadza prace badawcze w celu identyfikacji szczątków osób na podstawie odnalezionych w toku prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych żołnierskich medalionów, nagród oraz innych rzeczy osobistych zginionych.

II. Ekshumacja i ponowny pogrzeb szczątków ludzkich:

1) Koniecznie należy wybrać partnera do wykonania prac w Ukrainie - firmę wyspecjalizowaną, która zgodnie ze statutem posiada prawo do prowadzenia działalności związanej z pracami poszukiwawczymi, pochówkami, ekshumacją, ponownymi pochówkami szczątków osób i tym podobne (firma wyspecjalizowana);

2) Wykonawca prac składa wniosek do PMRK w załączniku Aktu o ustaleniu miejsca pochówku. PMRK w okresie 1 miesiąca z dnia wpływu wniosku podejmując decyzję o wydanie zezwolenia lub odmowę z motywacją zezwolenia lub odmowy;

3) PMRK wydaje zezwolenie na przeprowadzenie prac związanych z ekshumacją i ponownym pochówku szczątków osób, które zginęły w skutku wojen, deportacji i represji politycznych;

4) Organ samorządu lokalnego uzgadnia zezwolenie PMRK;

5) Wykonawca prac powinien otrzymać zgodę na przeprowadzenie ekshumacji od poszczególnych państw (jeżeli w pochówku są szczątki obywateli obcych państw);

6) Wykonawca ekshumacji składa do PMRK akty o ekshumacji osób, które zginęły w skutku wojen, deportacji i represji politycznych;

7) Sekretarz odpowiedzialny PMRK zatwierdza akt o ekshumacji szczątków poległych osób;

8) Wykonawca składa do PMRK protokoły o ponownym pochówku szczątków osób, które zginęły w skutku wojen, deportacji i represji politycznych;

9) Sekretarz odpowiedzialny PMRK zatwierdza protokoły o ponownym pochówku szczątków poległych osób;

10) Właściwa instytucja zagraniczna upoważniona w myśli odpowiedniej międzynarodowej umowy z Ukrainą wystosowuje prośbę o ponownym pochówku za granicami Ukrainy ekshumowanych szczątków poległych cudzoziemców;

11) PMRK przeprowadza prace badawcze w celu identyfikacji szczątków osób na podstawie odnalezionych w toku prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych żołnierskich medalionów, nagród oraz innych rzeczy osobistych zginionych.

III. Uporządkowanie miejsc pochówku obcokrajowców na terytorium Ukrainy. (Ustawienie lub wznowienie pomników i znaków upamiętnienia i tym podobne):

1) Inicjator prac opracowuje właściwą dokumentację projektową dotyczącą uporządkowania miejsc pochówków cudzoziemców na terytorium Ukrainy. PMRK w okresie 1 miesiąca z dnia wpływu wniosku podejmując decyzję o wydanie zezwolenia lub odmowę z motywacją zezwolenia lub odmowy;

2) Przewodniczący PMRK uzgadnia właściwą dokumentację projektową dotyczącą uporządkowania miejsc pochówków cudzoziemców na terytorium Ukrainy;

3) Organ samorządu lokalnego wydaje zezwolenie na wykonania prac w celach uporządkowania miejsc pochówków cudzoziemców na terytorium Ukrainy.